

DİLEK YARIMADASI BÜYÜK MENDERES DELTASI MİLLİ PARKI

Aydın İlinin muhtelif ilçeleri sınırlarını kapsayan Dilek Yarımadası, 1966 yılında Büyük Menderes Deltası, 1994 yılında ise milli park olarak ilan edilmiştir. Milli Park 10.985,00 Ha yarım ada ve 16.613,00 Ha delta alanı olmak üzere toplam 27.598,00 Ha genişliğinde bir alanı kapsamaktadır. Milli Park sınırları içerisinde karasal, denizel ve sucül ekosistemler yer almakta olup, 4 farklı vejetasyon (Frigana Vejetasyonu, Maki Vejetasyonu, Orman Vejetasyonu, Tuzcul ve Sucül Vejetasyon) kapsamında oldukça zengin bir habitata sahiptir. Ülkemiz için eşsiz bir değere sahip Dilek Yarımadası Büyük Menderes Deltası Milli Parkı aynı zamanda ulusal ve uluslararası birçok koruma statüsüne sahiptir. Milli park bünyesinde doğal, arkeolojik ve kentsel Sit alanları barındırmaktadır. Ayrıca Avrupa'nın Yaban Hayatı ve Yaşam Ortamlarının Korunmasına Yönelik Sözleşme (Bern), Biyolojik Çeşitlilik Anlaşması (Rio) ve Akdeniz'in Kirliliğe Karşı Korunması Sözleşmesi (Barselona) kapsamında korunan alan niteliğindedir.

Hem Dilek Yarımadası hem de Büyük Menderes Deltası'nın barındırdığı farklı ve çeşitli fiziksel özellikler bitki örtüsünün de kısa mesafeler içerisinde farklı ve çeşitli olmasına yol açmıştır. Millî Park içerisinde 804 bitki türü belirlenmiştir. Bu bitkilerden 6 tür lokal endemik, 18 tür Türkiye endemiğidir. Dilek Yarımadası, genelde yaygın olarak Kuzey ve Batı Anadolu'da yayılış gösteren Anadolu Kestanesi'nin en güneye indiği, Türkiye'de birkaç yerde bulunan Kartopu'nun, Finike Ardıcı'nın, Melez Pırnal Meşesinin ve Dallı Servinin küçük orman toplulukları meydana getirerek yetiştiği tek yerdir. Bu benzersiz biyolojik çeşitlilik nedeniyle Dilek Yarımadası, Avrupa Konseyi tarafından "Flora Biyogenetik Rezerv Alanı" yani, bitki örtüsü açısından soyu tükenmekte veya genetik çeşitliliği çok azalmakta olan bir canlı türü ya da topluluklarını korumaya yönelik uluslararası düzeyde koruma alanı olarak kabul edilmiştir. Milli Park'ta bulunan bitki türleri arasında ayrıca Karaçam, Kara Selvi, Erguvan, Defne, Sandal Ağacı, Zeytin, Meşe türleri, Akçaağaç, Ihlamur, Çınar, Zakkum, Kokarçalı, Hanımeli, Kavak, İncir, ahlat, Böğürtlen, Keçiboynuzu, Katırtırnağı, Dişbudak, Yasemin, Alıç, Menengiç, Sumak, Karaağaç, Funda ve Eğrelti otları sayılabilir

Milli Park 28 çeşit memeli, 42 çeşit sürüngen ve çok sayıda deniz canlısına ev sahipliği yapmaktadır. Ayrıca yarımada, nesli tükenmekte olan Anadolu Parsı'nın batıda yaşadığı son noktadır. Bunun dışında Kurt, Tilki, Çakal, Sırtlan, Vaşak, Yaban kedisi, Porsuk, Sansar, Kirpi, Oklu kirpi, Yaban Domuzu, Kertenkele, Kaplumbağa, Kaya Kartalı, Deniz Kartalı, Şahin, Doğan, Martı, Karatavuk, Keklik, Kaya güvercini, Tahtalı güvercin, Tavşan, Su samuru, Akdeniz foku, Çulluk, Kerkenez, Yeşilbaş Ördek, Hazar sumrusu, doğaya terk edilmiş ve yabanileşmiş sığırlar ve atlar yarımada da yaşayan hayvanlar arasında sayılabilir.

Karşısında Yunanistan'a ait Ege adalarından Sisam adası bulunan Millî Parkın Dilek Yarımadası bölümü, Samsun Dağları'nın Ege Denizi'ne doğru uzanan son noktasıdır. Jeolojik yapısı; Paleozoik şistler, Mezozoik kalkerler ve mermerler ile Neojen tortul kütlelerden meydana gelmiştir. Yarımadanın morfolojik yapısı içinde birçok tepe, vadi, kanyon ve koy bulunur. Ortalama 650 m yüksekliğe sahip yarımadanın en yüksek yeri Millî Parkın adını aldığı 1237 metre yüksekliğindeki Dilek Tepedir. (Mykale) Ayrıca kumlu, killi, yatık ve yüksek kıyı şekillerini içeren plajlarıyla ilgi çekici kıyı özelliklerine sahiptir

Dilek Yarımadası Büyük Menderes Deltası Milli Parkı içerisinde çeşitli yürüyüş ve bisiklet rotaları, manzara seyir noktaları mevcuttur. Açık alan aktiviteleri ve gastronomi turizmine açık olan Milli Parkta doğa fotoğrafçılığı, Jeomorfolojik yapı gözlemeleme, yamaç paraşütü, flora ve fauna gözlemeleme, doğa yürüyüşleri, piknik, bisiklet gezisi, kaya tırmanma, amatör balıkçılık, dalış, vb etkinlikler gerçekleştirilebilmektedir.

